

Bryssel, 25. kesäkuuta 2026
(OR. en)

11080/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0173 (COD)

DATAPROTECT 219
JAI 879
COPEN 244
IXIM 146
ENFOPOL 241

EHDOTUS

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	23. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 314 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 muuttamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 314 final.

Liite: COM(2026) 314 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 23.6.2026
COM(2026) 314 final

2026/0173 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 muuttamisesta

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä annetun asetuksen (EU) 2018/1725 (EUDPR-asetus) tarkoituksena oli luoda johdonmukainen ja nykyaikaistettu tietosuojajärjestelmä kaikille EU:n toimielimille, elimille ja laitoksille. Asetuksen (EU) 2018/1725 IX luvun tarkoituksena oli erityisesti säännellä EU:n oikeus- ja sisäasioiden (OSA) elinten ja laitosten, kuten Europolin, Eurojustin, Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) ja jossain määrin Frontexin, suorittamaa nk. operatiivisten henkilötietojen käsittelyä (operatiiviset henkilötiedot ovat henkilötietoja, joita käsitellään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston 4 tai 5 luvun soveltamisalaan kuuluvia toimia varten).

EUDPR-asetuksen hyväksymisestä huolimatta EU:n oikeus- ja sisäasioiden elimiin ja laitoksiin sovellettava tietosuojakehyks on edelleen hajanainen. Tämä näkyy erityisesti siinä, että asetuksen IX lukua ei sovelleta EPPOon, jonka perustamisasetus on annettu ennen EUDPR-asetusta. Tämän seurauksena eräät EPPO-asetuksen säännökset poikkeavat sisällöltään tai muotoilultaan EUDPR-asetuksen IX luvussa annetuista vastaavista säännöksistä. Lisäksi EUDPR-asetuksessa säädetään, että operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan ainoastaan 3 artiklaa (määritelmät) ja IX lukua. Yhtäältä tämä tilanne on johtanut siihen, että asianomaisten elinten ja laitosten perustamissäädöksissä on säilytetty säännöksiä, joilla säännellään operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn liittyviä näkökohtia. Toisaalta se on aiheuttanut oikeudellista epävarmuutta siitä, sovelletaanko II–VIII luvun säännöksiä, kuten käsittelytoimia koskevia selosteita tai tietosuojavastaavan tehtäviä koskevia säännöksiä, ja missä määrin niitä sovelletaan tilanteissa, joissa vastaavia säännöksiä ei ole IX luvussa tai asianomaisten elinten ja laitosten perustamissäädöksissä. Tämä hajanaisuus heikentää oikeusvarmuutta ja luo käytännön esteitä EU:n elinten ja laitosten tehokkaalle yhteistyölle tietojen jakamisessa. Ensimmäisessä EUDPR-asetuksen soveltamiskertomuksessa vuodelta 2022 komissio myönsi nämä puutteet ja harkitsi lainsäädäntötoimia niiden korjaamiseksi.

Tätä taustaa vasten tässä ehdotuksessa pyritään yksinkertaistamaan tilannetta ja varmistamaan sovellettavan tietosuojakehyksen johdonmukaisuus erityisesti yhdenmukaistamalla asiaa koskevat säännöt EU:n elinten ja laitosten välillä. Yhdenmukaistamisen odotetaan keventävän hallinnollista taakkaa ja helpottavan EU:n elinten ja laitosten välistä tietojenvaihtoa ja parantavan samalla oikeusvarmuutta. Tämä ehdotus perustuu neljään ensisijaiseen tavoitteeseen, joilla pyritään johdonmukaisuuteen ja tietosuojasääntöjen hajanaisuuden minimoimiseen:

Sovelletaan tietosuojaa johdonmukaisesti kaikkiin EU:n toimielimiin, elimiin ja laitoksiin

Luvun IX soveltamisalaa on laajennettava sen varmistamiseksi, että sitä sovelletaan johdonmukaisesti kaikkiin EU:n elimiin ja laitoksiin, jotka toimivat rikosoikeuden ja lainvalvonnan alalla. Näin myös EPPO integroidaan EUDPR-asetuksen kehykseen. Tämä ei rajoita mahdollisuutta säilyttää EPPO-asetuksessa erityisiä tietosuojasääntöjä, joita tarvitaan, jotta voidaan ottaa huomioon EPPO:n ainutlaatuinen luonne unionin riippumattomana syyttäjänvirastona. Luvun IX säännöt ovat jo yhdenmukaisia lainvalvontadirektiivin (EU) 2016/680 vastaavien sääntöjen kanssa, ja ne luovat yhtenäiset säännöt kaikille asianomaisille osapuolille. Näin voidaan vähentää hajanaisuutta ja varmistaa sovellettavien sääntöjen johdonmukaisuus.

Parannetaan oikeusvarmuutta

Tällä hetkellä IX luvussa ei ole säännöksiä useista tärkeistä aihealueista, kuten tietosuojavastaavien roolista, käsittelytoimia koskevien selosteiden ylläpidosta, valvontaviranomaisten välisestä yhteistyöstä ja operatiivisten henkilötietojen kansainvälisestä siirrosta. Ehdotuksella pyritään konsolidoimaan säännöt yhteen paikkaan ja virtaviivaistamaan niiden noudattamista aiheuttamatta merkittäviä operatiivisia vaikutuksia. Tämä selkeyttää sääntöjä myös rekisterinpitäjille, henkilötietojen käsittelijöille ja rekisteröidyille.

Virtaviivaistetaan Euroopan tietosuojavaltuutetun valtuuksia

Tällä hetkellä Euroopan tietosuojavaltuutetun valvontavaltuuksia säännellään Europolin, Eurojustin ja EPPOn perustamissääädöksillä, joista kukin sisältää erilaisia säännöksiä aiheuttaen epävarmuutta ja tehottomuutta. Frontexin perustamissääädöksessä ei säännellä operatiivisten tietojen käsittelyä koskevaa Euroopan tietosuojavaltuutetun tekemää valvontaa, mikä johtaa merkittävään epäsymmetriaan.

Ehdotuksella pyritään selventämään, että Euroopan tietosuojavaltuutetulle myönnetään valvontavaltuudet, jotka ovat yhteneväiset EUDPR-asetuksen 58 artiklan mukaisten valtuuksien kanssa, mukautettuna operatiivisten tietojen käsittelyyn erityisesti EPPOn osalta tutkinta- ja syytetoimien yhteydessä. Tältä osin ehdotus noudattaa Europolin vuoden 2022 uudistuksesta saatua Euroopan tietosuojavaltuutetun valtuuksien mallia ja varmistaa samalla johdonmukaisuuden EUDPR-asetuksen VI luvun ja lainvalvontadirektiivin kanssa. Ehdotuksella poistetaan Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtäviä ja valtuuksia koskevat virastokohtaiset säännökset perustamissäädöksistä.

Yleinen virtaviivaistaminen

Ehdotuksella pyritään myös virtaviivaistamaan säännöksiä, jotta voidaan poistaa sellaiset tarpeettomat, päällekkäiset ja epä johdonmukaiset tietosuoja säännökset, jotka kohdistuvat oikeus- ja sisäasioiden alan unionin elimiin ja laitoksiin, kun ne toteuttavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston 4 ja 5 luvun soveltamisalaan kuuluvia toimia. Ehdotuksella myös yhdenmukaistetaan operatiivisten tietojen käsittelyä koskevat säännökset tarvittaessa digitaalialan koontiasetusta koskevan ehdotuksen⁽¹⁾ kanssa.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Ehdotuksella pyritään yhdenmukaistamaan EUDPR-asetuksen säännökset nykyisten tietosuoja koskevien politiikkojen kanssa vahvistamalla samalla yleisessä tietosuoja-asetuksessa ja tietosuoja koskevassa lainvalvontadirektiivissä vahvistettuja periaatteita. Ehdotuksella varmistetaan tarvittaessa yhdenmukaisuus digitaalialan koontiasetuksen yhteydessä ehdotettujen tietosujakehyksen muutosten kanssa.

• Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa

Ehdotus on osa rikosoikeutta koskevien aloitteiden pakettia, jolla pyritään johdonmukaiseen ja täydentävään tavoitteeseen: vahvistetaan unionin valmiuksia ehkäistä, paljastaa ja tutkia vakavaa rajatylittävää rikollisuutta ja nostaa syytteitä näistä rikoksista yhä monimutkaisemmassa turvallisuusympäristössä. Paketilla pyritään vahvistamaan unionin sisäisen turvallisuuden rakenteen tehokkuutta, johdonmukaisuutta ja yhteentoimivuutta

⁽¹⁾ Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI asetusten (EU) 2016/679, (EU) 2018/1724, (EU) 2018/1725, (EU) 2023/2854 ja direktiivien 2002/58/EY, (EU) 2022/2555 ja (EU) 2022/2557 muuttamisesta digitaalisen lainsäädäntökehyksen yksinkertaistamiseksi sekä asetusten (EU) 2018/1807, (EU) 2019/1150, (EU) 2022/868 ja direktiivin (EU) 2019/1024 kumoamisesta (digitaalialan koontiasetus), 19.11.2025, COM(2025) 837 final.

uudistamalla lainvalvontaviranomaisten, oikeusviranomaisten ja muiden viranomaisten välistä yhteistyötä sääteleviä oikeudellisia kehyksiä.

Europol- ja Eurojust-asetusten ehdotetut tarkistukset ovat keskeisiä tämän tavoitteen saavuttamisessa. Europol ja Eurojust hoitavat erillisiä mutta toisiaan täydentäviä tehtäviä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella: Europol tukee rikosten ennalta estämistä, tutkimista ja paljastamista, kun taas Eurojust edistää oikeudellista yhteistyötä ja varmistaa, että syytetoimet ja oikeudelliset jatkotoimet etenevät tuloksellisesti. Paketilla pyritään siis vahvistamaan yhteistyötä ja täydentävyyttä näiden kahden viraston välillä sekä muiden oikeus- ja sisäasioiden sekä petostentorjuntajärjestelmän parissa toimivien unionin toimijoiden kanssa. Näin varmistetaan saumaton jatkumo lainvalvontatoimien ja oikeudellisten toimien välillä rikosoikeusprosessin kaikissa vaiheissa.

Tässä yhteydessä eurooppalaiseen tutkintamääräyskehykseen tehdyt muutokset ja tämä ehdotus edistävät edelleen tavoitteen saavuttamista helpottamalla tehokasta rajatylittävää yhteistyötä, parantamalla tietojenvaihdon edellytyksiä ja varmistamalla, että käytössä on johdonmukainen oikeudellinen kehys, jossa otetaan huomioon toimintaympäristön realiteetit ja teknologinen kehitys. Paketissa ehdotetut toimenpiteet yhdessä parantavat unionin kykyä vastata muuttuviin turvallisuusuuhkiin kunnioittaen samalla kaikkia perusoikeuksia, oikeusvaltioperiaatetta ja eri toimijoiden välistä vastuunjakoa.

Ehdotuksessa yksilöidään erityisesti kaikki Europoliin ja Eurojustiin sovellettavien tietosuojasääntöjen yhteneväisyydet ja ryhmitellään ne uudelleen EUDPR-asetuksen alle. Tällä tavoin tietosuojakehyksestä poistetaan sen hajanaisuus ja päällekkäisyydet. Näin lainvalvonnan ja rikosoikeuden alalla toimivien unionin elinten ja laitosten perustamissääöksissä voidaan säilyttää vain sellaiset tietosuojasäännöt, jotka on räätälöity vastaamaan kyseisten elinten ja laitosten erityisiä operatiivisia tarpeita ja luonnetta.

Ehdotus hyväksytään samanaikaisesti Europolin ja Eurojustin asetusten tarkistusten kanssa, millä varmistetaan johdonmukaisuus ja yhdenmukaisuus näiden oikeudellisten kehysten välillä. Ehdotuksella ennakoidaan myös EPPOn perustamisasetuksen (EU) 2017/1939⁽²⁾ tulevaa tarkistusta ja otetaan huomioon asetuksen tuleva kehitys, sanotun kuitenkin rajoittamatta EPPO-asetuksen tarkistamista koskevien mahdollisten toimintavaihtoehtojen arviointia. Tällä koordinoidulla toimintatavalla edistetään kattavaa ja johdonmukaista kehystä, jonka puitteissa unionin elimet ja laitokset käsittelevät operatiivisia tietoja.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Luonnollisten henkilöiden suojele henkilötietojen käsittelyssä on Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 artiklan 1 kohdassa säädetty perusoikeus.

Tämä ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 16 artiklaan, joka on tietosuojasääntöjen hyväksymisen oikeusperusta. Kyseisessä artiklassa sallitaan sellaisten sääntöjen hyväksyminen, jotka koskevat yksilöiden suojele unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä, kun ne suorittavat unionin oikeuden soveltamisalaan kuuluvia toimia. Artiklassa sallitaan myös henkilötietojen (mukaan lukien kyseisten toimielinten, elinten ja laitosten käsittelemien henkilötietojen) vapaata liikkuvuutta koskevien sääntöjen hyväksyminen.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1–71, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ei sovelleta

- **Suhteellisuusperiaate**

Ei sovelleta

- **Toimintatavan valinta**

Ei sovelleta

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komission ensimmäisessä EUDPR-asetuksen soveltamiskertomuksessa vuodelta 2022 todettiin, että EUDPR-asetus toimii yleisesti ottaen hyvin ja on tarkoituksenmukainen. Kertomuksessa todettiin myös, että tarvitaan lainsäädäntötoimia, jotta voidaan minimoida operatiivisia henkilötietoja käsittelevien EU:n toimielinten ja elinten tietosuojasääntöjen hajanaisuus, kun ne toteuttavat poliisiyhteistyön ja rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön piiriin kuuluvia toimia (EUDPR-asetuksen IX luku koskien lainvalvontaa).

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Kaikkien tällä hetkellä tai tulevaisuudessa EUDPR-asetuksen IX luvun soveltamisalaan kuuluvien tahojen (eli Europolin, Eurojustin, EPPOn ja Frontexin) sekä vaatimusten noudattamista valvovan Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa järjestettiin kohdennettuja sidosryhmien kuulemisia.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta

- **Vaikutustenarviointi**

Vaikutustenarvioinnin ei katsota olevan tarpeellinen tälle aloitteelle, koska aloitteen soveltamisala on rajallinen ja koska ehdotetut muutokset ovat pitkälti teknisiä. Ehdotuksen kohteena ovat tietyt EUDPR-asetuksen säännökset, jotka koskevat vain pientä joukkoa EU:n toimijoita rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön alalla. Tarkoituksena ei ole muuttaa yleistä tietosuojakehystä. Muutoksilla pyritään varmistamaan yhdenmukaisempi järjestelmä eikä niihin sisälly uusia toimintavaihtoehtoja. Muutoksilla odotetaan olevan perusoikeuksiin vain vähäinen vaikutus, jota ei voi mitata määrällisesti, eikä ollenkaan taloudellisia, sosiaalisia tai ympäristöön liittyviä vaikutuksia. Lisäksi asianomaisille virastoille tehdään jo erillisarviointeja ja vaikutustenarviointeja, myös niihin sovellettavien tietosuojasääntöjen osalta. Erillinen arviointi EUDPR-asetuksen osalta loisi päällekkäisyyttä. Ehdotus on yhdenmukainen komission aiemmin sen ensimmäisessä EUDPR-asetuksen soveltamiskertomuksessa vuodelta 2022 tekemien sitoumusten kanssa. EUDPR-asetuksen seuraava arviointi on suunniteltu vuodeksi 2027. Toissijaisuusperiaatetta koskevia huolenaiheita ei myöskään pääse syntymään, koska EUDPR-asetusta sovelletaan yksinomaan EU:n elimiin, joiden toimintaa jäsenvaltiot eivät voi säännellä.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotuksella yhdenmukaistetaan ja yksinkertaistetaan tietosuojasääntöjä, joita sovelletaan rikoslainsäädännön täytäntöönpanon ja rikosoikeuden alalla toimiviin unionin elimiin ja laitoksiin. Virtaviivaistamalla nykyisiä sääntöjä parannetaan institutionaalisen kehityksen oikeudellista selkeyttä ja johdonmukaisuutta, mikä helpottaa sääntöjen soveltamista ja

vähentää hallinnollista monimutkaisuutta. Vaikka hyödyt eivät ole helposti määrällisesti mitattavissa, ehdotuksen odotetaan vähentävän sääntöjen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia ja hallinnollista rasitetta, joka syntyy useiden erilaisten tai päällekkäisten vaatimusten noudattamisesta. Ehdotuksella tuetaan myös kaikkien toimijoiden välisten tietojenvaihtomekanismien kehittämistä petostentorjuntajärjestelmän uudelleentarkastelun yhteydessä.

- **Perusoikeudet**

Muutosten tarkalla kohdentamisella varmistetaan, että tietosuojan nykyinen taso säilytetään samalla kun parannetaan sovellettavien sääntöjen johdonmukaisuutta ja jatketaan yhdenmukaistamista.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei sovelleta

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Artikla 1 kattaa muutokset asetukseen (EU) 2018/1725, jossa säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä.

Artiklan 1 kohta korvaa 2 artiklan 2 kohdan ja laajentaa asetuksen (EU) 2018/1725 43, 44 ja 45 artiklan sekä VII ja VIII luvun soveltamisalaa unionin elinten ja laitosten suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin elimiin ja laitoksiin sovellettavien erityisten tietosuojasääntöjen soveltamista. Samalla poistetaan myös 2 artiklan 3 kohta ja laajennetaan siten EUDPR-asetuksen soveltamisala EPPOon heikentämättä kuitenkaan tarvetta säilyttää EPPO-asetuksessa erityiset tietosuojasäännöt, joissa otetaan huomioon EPPO:n erityinen luonne unionin riippumattomana tutkinta- ja syyttäväviranomaisena.

Kohdassa 2 säädetään tietosuojavastaavan tehtäviä kuvaavan 45 artiklan sanamuotoa koskevista teknisistä mukautuksista ja varmistetaan, että kyseiset tehtävät kattavat myös operatiivisten tietojen käsittelyn.

Kohdassa 3 varmistetaan, että asetuksen (EU) 2018/1725 66 artiklan mukainen Euroopan tietosuojavaltuutetun valtuus määrätä hallinnollisia sakkoja ulottuu myös unionin elinten ja laitosten suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn.

Kohdassa 4 poistetaan asetuksen (EU) 2018/1725 70 artikla, joka on vanhentunut, koska 2 artiklan 2 kohdassa määritellään operatiivisen tiedon käsittelyyn sovellettavat säännökset.

Kohdassa 5 muutetaan asetuksen (EU) 2018/1725 77 artiklaa sen varmistamiseksi, että se on yhdenmukainen digitaalialan koontiasetusta koskevan ehdotuksen kanssa, ja oikeusvarmuuden parantamiseksi täsmentämällä, että päätökset, jotka perustuvat pelkästään operatiivisten henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn, ovat sallittuja, jos tietyt edellytykset täyttyvät.

Kohdassa 6 muutetaan asetuksen (EU) 2018/1725 78 artiklaa sen varmistamiseksi, että se on yhdenmukainen digitaalialan koontiasetusta koskevan ehdotuksen kanssa selventämällä väärinkäytön määritelmää, kun puhutaan oikeudesta saada pääsy tietoihin. Kohdassa täsmennetään erityisesti, että pyyntöä voidaan pitää ilmeisen perusteettomana, jos rekisteröity käyttää tiedonsaantioikeutta muuhun tarkoitukseen kuin tietojensa suojaamiseksi. Tällaisissa tapauksissa rekisterinpitäjä voi kieltäytyä suorittamasta pyydettyä toimea, vaikka sillä on edelleen velvollisuus osoittaa, että pyyntö on ilmeisen perusteeton tai kohtuuton.

Kohdassa 7 lisätään asetukseen (EU) 2018/1725 uusi 87 a artikla, joka koskee operatiivisia henkilötietoja koskevan selosteen ylläpitoa tietosuojaa koskevan lainvalvontadirektiivin sääntöjen mukaisesti.

Kohdassa 8 ja 9 lisätään asetuksen (EU) 2018/1725 88 artiklaan lokitietoja koskevia lisäsuojatoimia.

Kohdassa 10 muutetaan asetuksen (EU) 2018/1725 92 artiklan 1 kohtaa sen varmistamiseksi, että kohta on yhdenmukainen digitaalialan koontiasetusta koskevan ehdotuksen kanssa pidentämällä henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta Euroopan tietosuojavaltuutetulle ilmoittamisen määräaika 72 tunnista 96 tuntiin. Kohdassa nostetaan ilmoituskynnystä myös säätämällä, että ilmoitus vaaditaan vain, jos henkilötietojen tietoturvaloukkaus todennäköisesti aiheuttaa suuren riskin luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille.

Kohdassa 11 ja 12 yksinkertaistetaan oikeudellista kehystä, joka koskee operatiivisten henkilötietojen siirtoa kolmansille maille ja kansainvälisille järjestöille, yhdenmukaistamalla kohdat direktiivissä (EU) 2016/680 vahvistetun kehyksen kanssa. Muutoksilla vahvistetaan yhdenmukaiset säännöt, joita sovelletaan rikoslainsäädännön täytäntöönpanon ja rikosoikeuden alalla toimiviin unionin elimiin ja laitoksiin ottaen samalla huomioon niiden erityinen operatiivinen ja oikeudellinen toimintaympäristö, yhteistyösopimukset mukaan luettuina. Kohdissa säädetään, että siirrot maihin, joita koskien on tehty tietosuojan riittävyttä koskeva päätös, sallitaan ilman tarvetta erilliselle luvalla. Jos tietosuojan riittävyttä koskevaa päätöstä ei ole tehty, siirrot sallitaan, jos oikeudellisesti sitovan välineen kautta on käytössä asianmukaiset suojatoimet tai rekisterinpitäjän arvioi siirron turvalliseksi. Tietyissä erikoistilanteissa, joissa tietosuojan riittävyttä koskevaa päätöstä tai asianmukaisia suojatoimia ei ole, voidaan soveltaa poikkeuksia. Lisäksi kohdissa säädetään operatiivisten henkilötietojen siirrosta vastaanottajille, jotka eivät ole kolmansiin maihin sijoittautuneita toimivaltaisia viranomaisia, tietyissä tapauksissa edellyttäen, että luetellut edellytykset täyttyvät. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin, kun yhteydenotto kolmannen maan toimivaltaiseen viranomaiseen olisi tehoton tai epäasianmukainen tai kun siirto on ehdottoman välttämätöntä rekisterinpitäjän tehtävien suorittamiseksi.

Kohdassa 13 yksinkertaistetaan Euroopan tietosuojavaltuutetun valtuuksia operatiivisiin henkilötietoihin liittyen kaikkien rikoslainsäädännön täytäntöönpanon ja rikosoikeuden alalla toimivien unionin elinten ja laitosten osalta. Tämä mukailee Euroopan tietosuojavaltuutetun valtuuksia, joita on sovellettu Euroopliin vuodesta 2022 alkaen.

Artiklassa 2 selvennetään, milloin uudet säännökset tulevat voimaan.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 16 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämismääräysjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämismääräysjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Luonnollisten henkilöiden suojeleminen henkilötietojen käsittelyn yhteydessä on perusoikeus. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 8 artiklan 1 kohdan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 16 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella on oikeus henkilötietojensa suojaan. Tämä oikeus taataan myös ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 8 artiklassa.
- (2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1725⁽¹⁾ luodaan oikeudellinen kehys unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamalle henkilötietojen käsittelylle. Tietosuojasäännöt, jotka koskevat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston 4 tai 5 luvun soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa toteuttavien unionin elinten ja laitosten suorittamaa operatiivisten henkilötietojen käsittelyä, ovat kuitenkin edelleen hajallaan asetuksen (EU) 2018/1725 IX luvussa ja muissa unionin säädöksissä. Mainitun asetuksen 98 artiklassa edellytetään, että komissio tarkastelee uudelleen operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn sovellettavia sääntöjä mahdollisten epäjohtamismuutosten, puutteiden ja eroavaisuuksien havaitsemiseksi. Siinä säädetään myös, että komissio puuttuu havaittuihin puutteisiin tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksella erityisesti laajentaakseen asetuksen IX luvun soveltamista tarpeellisessa määrin neuvoston asetuksella (EU) 2017/1939⁽²⁾ perustettuun Euroopan syyttäjänvirastoon (EPPO) ja tehdäkseen IX lukuun tarvittavat mukautukset. Komissio vahvisti ensimmäisessä asetuksen (EU) 2018/1725 soveltamista koskevassa

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

kertomuksessa, että asetuksella on varmistettu henkilötietojen suojan korkea taso tehokkaasti, mutta kiinnitti samalla huomiota useisiin epäjohtonmukaisuuksiin, eroavaisuuksiin ja oikeudelliseen hajanaisuuteen, jotka johtuvat asetuksen (EU) 2018/1725 IX luvun ja muiden säännösten välisestä vuorovaikutuksesta sekä EPPOn sovellettavasta erillisestä tietosuojajärjestelmästä.

- (3) Tällä hetkellä operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan ainoastaan asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklaa ja IX lukua sekä erityisiä tietosuojasääntöjä, jotka on vahvistettu Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) ja Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) perustamissääöksissä. Samaan aikaan EPPolla on oman perustamissääöksensä mukainen erillinen tietosuojajärjestelmä. Sen vuoksi asetusta (EU) 2018/1725 olisi muutettava sen IX luvun soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kaikkia unionin elimiä ja laitoksia, jotka käsittelevät operatiivisia henkilötietoja lainvalvonnan ja rikosoikeuden alalla. Näin voidaan turvata oikeusvarmuus puuttamalla nykyisen tietosuojajärjestelmän puutteisiin, erityisesti Euroopan raja- ja merivartioviraston osalta, ja virtaviivaistaa henkilötietojen kansainvälistä siirtoa koskevia sääntöjä sekä Euroopan tietosuojavaltuutetun valtuuksia koskevien sääntöjä. Tämä ei saisi vaikuttaa mahdollisuuteen säilyttää asetuksessa (EU) 2017/1939 erityiset tietosuojasäännöt, joita tarvitaan, jotta voidaan ottaa huomioon EPPOn ainutlaatuinen luonne unionin riippumattomana syyttäjänvirastona.
- (4) Jotta voidaan luoda yhdenmukaistettu, johdonmukainen, yksinkertaistettu ja kattava oikeudellinen kehys unionin elinten ja laitosten suorittamaa operatiivisten henkilötietojen käsittelyä varten, asetuksessa (EU) 2018/1725 säädettyjä määritelmiä (I luku), tietosuojavastaavia (IV luvun 6 jakso), yhteistyötä ja yhdenmukaisuutta (VII luku), oikeussuojakeinoja, vastuuta ja seuraamuksia (VIII luku) ja operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevia sääntöjä (jotka olisi yhdenmukaistettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680⁽³⁾ IX luvun kanssa) olisi sovellettava unionin elimiin ja laitoksiin, kun ne toteuttavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston 4 tai 5 luvun soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa. Näitä sääntöjä olisi sovellettava silloin, kun tällaista toimintaa toteutetaan rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia varten. Näitä sääntöjä olisi sovellettava myös Euroopan raja- ja merivartioviraston suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn sen sijaan, että sovellettaisiin ainoastaan asetuksen (EU) 2018/1725 IX lukua. Asetuksen (EU) 2018/1725 sääntöjä olisi sovellettava rajoittamatta erityisiä sääntöjä, joita sovelletaan unionin elinten ja laitosten suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn, kun ne toteuttavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston 4 tai 5 luvun soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa, erityisesti Europolin, Eurojustin ja EPPOn perustamissääöksissä vahvistettuja sääntöjä. Tällaisia erityisiä sääntöjä olisi pidettävä erityissäännöksenä (*lex specialis*) operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevan asetuksen (EU) 2018/1725 säännöksiin nähden.

(3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

- (5) Tietosuojavastaavan olisi kaikissa unionin toimielimissä ja elimissä varmistettava, että kaikkia tietosuojasääntöjä, myös asetusta (EU) 2018/1725, sovelletaan. Tietosuojavastaavien olisi myös neuvottava rekisterinpitäjiä ja henkilötietojen käsittelijöitä niiden velvollisuuksissa. Johdonmukaisuuden varmistamiseksi ja päällekkäisyyksien estämiseksi tietosuojavastaavia varten olisi oltava vain yksi sääntökokonaisuus sekä hallinnollisia että operatiivisia henkilötietoja koskevissa asioissa.
- (6) Euroopan tietosuojavaltuutetulla olisi viimeisenä keinona oltava valtuudet määrätä hallinnollisia sakkoja, myös lainvalvonnan ja rikosoikeuden alalla toimivien unionin elinten ja laitosten suorittaman operatiivisten henkilötietojen käsittelyn suhteen.
- (7) Päällekkäisyyksien välttämiseksi asetuksen (EU) 2018/1725 70 artikla olisi poistettava, koska IX luvun soveltamisalaa säännellään jo asetuksen (EU) 2018/1725 2 artiklassa.
- (8) Jotta varmistettaisiin yhdenmukaisuus asetuksen (EU) .../... [digitaalialan koontiasetusta koskeva ehdotus] kanssa, asetuksen (EU) 2018/1725 77 artiklassa olisi selvennettävä, että päätökset, jotka perustuvat pelkästään operatiivisten henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn, ovat sallittuja, jos tietyt edellytykset täyttyvät.
- (9) Jotta varmistettaisiin yhdenmukaisuus asetuksen (EU) .../... [digitaalialan koontiasetusta koskeva ehdotus] kanssa, asetuksen (EU) 2018/1725 78 artiklassa olisi selvennettävä, että alun alkaenkin rekisteröidyn kannalta suotuisaa oikeutta saada pääsy tietoihin ei pitäisi käyttää väärin siten, että rekisteröidyt käyttävät sitä muihin tarkoituksiin kuin tietojensa suojaamiseen.
- (10) Lainvalvonnan ja rikosoikeuden alalla toimivilla unionin elimillä ja laitoksilla olisi oltava yhdenmukaiset säännöt selosteiden ylläpitämisestä kaikkien niiden vastuulla olevien käsittelytoimien ryhmien osalta, jotta ne voivat osoittaa noudattavansa asetusta (EU) 2018/1725. Jokainen rekisterinpitäjä ja henkilötietojen käsittelijä olisi velvoitettava tekemään yhteistyötä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa ja saattamaan pyydettyä selosteensa sen saataville, jotta käsittelytoimia voidaan seurata niiden pohjalta.
- (11) Unionin elinten ja laitosten ei pitäisi voida muuttaa lokitietoja. Jos unionin elimet ja laitokset saavat operatiivisia henkilötietoja kansallisilta toimivaltaisilta viranomaisilta, unionin elinten ja laitosten olisi toimitettava lokitiedot kyseisille viranomaisille, jos ne ovat tarpeen tietosuojavaatimusten noudattamista koskevia sisäisiä tutkimuksia varten.
- (12) Jotta varmistettaisiin yhdenmukaisuus asetuksen (EU) .../... [digitaalialan koontiasetusta koskeva ehdotus] kanssa, Euroopan tietosuojavaltuutetulle tehtävän henkilötietojen tietoturvaloukkausta koskevan ilmoituksen kynnyksen olisi oltava korkeampi ja ilmoittamisen määräaika olisi jatkettava.
- (13) Lainvalvonnan ja rikosoikeuden alalla toimivilla unionin elimillä ja laitoksilla olisi oltava operatiivisten henkilötietojen kansainvälisiä siirtoja koskevat yhtenevät säännöt, jotka ovat yhdenmukaisia direktiivin (EU) 2016/680 kanssa.
- (14) Komissio voi päättää direktiivin (EU) 2016/680 36 artiklan nojalla, että kolmas maa, kolmannen maan alue tai tietty sektori tai kansainvälinen järjestö tarjoaa riittävän tasoisen tietosuojan. Tällöin unionin elin tai laitos voi siirtää operatiivisia henkilötietoja kyseiseen kolmanteen maahan tai kyseiselle kansainväliselle järjestölle ilman erillistä lupaa.

- (15) Siirrot, jotka eivät perustu tietosuojan riittävyyttä koskevaan päätökseen, olisi sallittava vain, jos oikeudellisesti sitovassa välineessä on toteutettu asianmukaiset suojatoimet, joilla varmistetaan henkilötietojen suoja, tai jos rekisterinpitäjä on arvioinut kaikkia tiedonsiirtoon liittyviä seikkoja ja katsoo arvionsa perusteella, että henkilötietojen suojaamiseksi on toteutettu asianmukaiset suojatoimet. Tällaisia oikeudellisesti sitovia välineitä voisivat olla esimerkiksi Eurojustin ja kolmannen maan väliset yhteistyösopimukset, jotka on tehty ennen 12 päivää joulukuuta 2019 päätöksen 2002/187/YOS 26 a artiklan mukaisesti, Europolin ja kolmannen maan väliset yhteistyösopimukset, jotka on tehty ennen 1 päivää toukokuuta 2017 päätöksen 2009/371/YOS 23 artiklan mukaisesti, tai unionin ja kolmannen maan väliset kansainväliset sopimukset, jotka on tehty Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan mukaisesti.
- (16) Jos tietosuojan riittävyyttä koskevaa päätöstä tai asianmukaisia suojatoimia ei ole, siirto tai siirtojen luokka voitaisiin erityistilanteissa toteuttaa poikkeuksena. Poikkeuksia olisi tulkittava tiukasti, eikä niissä saisi sallia henkilötietojen toistuvia, laajoja ja rakenteellisia siirtoja tai tietojen laajamittaista siirtoa, vaan ne olisi rajoitettava koskemaan pelkästään välttämättömiä tietoja. Tällaiset siirrot olisi dokumentoitava ja niitä koskevat asiakirjat olisi toimitettava pyynnöstä Euroopan tietosuojavaltuutetulle siirron laillisuuden valvontaa varten.
- (17) Tietyissä yksittäistapauksissa säännölliset menettelyt, jotka edellyttävät yhteydenottoa toimivaltaiseen viranomaiseen kolmannessa maassa, voivat olla tehottomia tai sopimattomia erityisesti sen vuoksi, että tietoja ei ole voitu siirtää riittävän nopeasti tai koska kolmannen maan kyseinen viranomainen ei noudata oikeusvaltioperiaatetta tai kansainvälisiä ihmisoikeussääntöjä ja -normeja. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun on kiireellisesti tarpeen siirtää henkilötietoja kolmannessa maassa sijaitsevalle yksityiselle yritykselle, jotta saadaan tietoa tuntemattomasta verkkorikoksen tekijästä, tai voidaan pelastaa sellaisen ihmisen henki, joka on vaarassa joutua rikoksen uhriksi, tai kun pyritään estämään rikoksen, mukaan lukien terrorismirikoksen, välitön tekeminen. Tällaisissa tapauksissa unionin elimet ja laitokset voisivat erityisin edellytyksin päättää siirtää operatiivisia henkilötietoja suoraan kyseisiin kolmansiin maihin sijoittautuneille vastaanottajille, jotka eivät ole toimivaltaisia viranomaisia.
- (18) Euroopan tietosuojavaltuutetulla olisi oltava yhdenmukaiset valtuudet, joita sovelletaan lainvalvonnan ja rikosoikeuden alalla toimivien unionin elinten ja laitosten suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn. Tällaisia valtuuksia on sovellettu Europoliin jo vuodesta 2022 alkaen. Valtuudet antavat oikeuden esimerkiksi määrätä rekisterinpitäjä varmistamaan asetuksen (EU) 2018/1725 noudattaminen, määrätä tiedonsiirron keskeyttäminen jäsenvaltiossa, kolmannessa maassa tai kansainvälisessä järjestössä toimivalle vastaanottajalle tai määrätä hallinnollinen sakko, jos määräystä ei noudateta.
- (19) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon xx päivänä xxkuuta 2026,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) 2018/1725 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2018/1725 seuraavasti:

1. Muutetaan 2 artikla seuraavasti:

- a) Korvataan 2 kohta seuraavasti:
- ”2. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston 4 tai 5 luvun soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa toteuttavien unionin elinten ja laitosten suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan ainoastaan tämän asetuksen 3, 43, 44, 45 artiklaa ja VII, VIII ja IX lukua, tämän kuitenkin vaikuttamatta tällaiseen unionin elimeen ja laitokseen sovellettavien erityisten tietosuojasääntöjen soveltamista.”
- b) Kumotaan 3 kohta.
2. Korvataan 45 artiklan 1 kohdan d, e ja f alakohta seuraavasti:
- ”d) antaa pyydettyä neuvoja henkilötietojen tietoturvaloukkausta koskevan ilmoituksen tarpeellisuudesta 34 ja 35 artiklan tai 92 ja 93 artiklan mukaisesti;
- e) antaa pyydettyä neuvoja tietosuojaa koskevasta vaikutustenarvioinnista ja valvoa sen toteutusta 39 artiklan tai 89 artiklan mukaisesti sekä kuulla Euroopan tietosuojavaltuutettua, jos on epävarmaa, onko tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi tarpeen;
- f) antaa pyydettyä neuvoja Euroopan tietosuojavaltuutetun ennakkokuulemisen tarpeesta 40 artiklan tai 90 artiklan mukaisesti; kuulla Euroopan tietosuojavaltuutettua, jos on epävarmaa, onko ennakkokuuleminen tarpeen;”
3. Korvataan 66 artiklan 1 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:
- ”1. Euroopan tietosuojavaltuutettu voi määrätä hallinnollisia sakkoja unionin toimielimelle tai elimelle kunkin yksittäisen tapauksen olosuhteiden mukaisesti, jos unionin toimielin tai elin ei noudata Euroopan tietosuojavaltuutetun 58 artiklan 2 kohdan d–h ja j alakohdan tai 95 a artiklan 3 kohdan c, e, f, j ja k alakohdan mukaista määräystä.”
4. Kumotaan 70 artikla.
5. Korvataan 77 artiklan 1 kohta seuraavasti:
- ”1. Päätös, jolla on rekisteröityä koskevia oikeusvaikutuksia tai vastaavia merkittäviä vaikutuksia, voi perustua pelkästään automaattiseen käsittelyyn, profilointi mukaan luettuna, ainoastaan jos kyseinen päätös on sallittu rekisterinpitäjään sovellettavassa unionin oikeudessa, jossa vahvistetaan myös asianmukaiset toimenpiteet rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien sekä oikeutettujen etujen suojaamiseksi, vähintään oikeus vaatia, että tiedot käsittelee rekisterinpitäjän puolesta luonnollinen henkilö.”
6. Korvataan 78 artiklan 4 kohta seuraavasti:
- ”4. Rekisterinpitäjän on toimitettava 79 artiklan mukaiset tiedot ja annettava kaikki ilmoitukset tai toteutettava kaikki toimet 80–84 ja 92 artiklan nojalla maksutta. Jos rekisteröidyn pyynnöt ovat ilmeisen perusteettomia tai kohtuuttomia erityisesti niiden toistuvuuden vuoksi tai 80 artiklan mukaisten pyyntöjen osalta silloin, kun rekisteröity väärinkäyttää oikeutta saada pääsy tietoihin muihin tarkoituksiin kuin omien tietojensa suojaamiseen, rekisterinpitäjä voi kieltäytyä suorittamasta pyydettyä toimea. Rekisterinpitäjän on osoitettava, että pyyntö on ilmeisen perusteeton tai että on perusteltua syytä olettaa sen olevan kohtuuton.”
7. Lisätään 87 a artikla seuraavasti:
- ”87 a artikla

Operatiivisten henkilötietojen käsittelytoimien ryhmiä koskevat selosteet

1. Kunkin rekisterinpitäjän on ylläpidettävä selostetta kaikista sen vastuulle kuuluvista operatiivisten henkilötietojen käsittelytoimien ryhmistä. Selosteen on käsitettävä kaikki seuraavat tiedot:

- a) rekisterinpitäjän yhteystiedot sekä tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot sekä tarvittaessa yhteisrekisterinpitäjän yhteystiedot;
- b) käsittelyn tarkoitukset;
- c) henkilötietojen vastaanottajien ryhmät, joille henkilötietoja on luovutettu tai luovutetaan, mukaan lukien yksityiset osapuolet, ja kolmansissa maissa tai kansainvälisissä järjestöissä olevat vastaanottajat;
- d) kuvaus rekisteröityjen ryhmistä ja henkilötietoryhmistä;
- e) tarvittaessa profiloinnin käyttö;
- f) tarvittaessa yksityiselle osapuolelle, kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle suoritettujen henkilötietojen siirtojen ryhmät;
- g) maininta suunniteltujen henkilötietojen käsittelytoimien, kuten siirtojen, oikeusperusteesta;
- h) mahdollisuuksien mukaan eri tietoryhmien poistamisen suunnitellut määräajat;
- i) mahdollisuuksien mukaan yleinen kuvaus 91 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista teknisistä ja organisatorisista turvatoimista.

2. Henkilötietojen käsittelijän on ylläpidettävä selostetta kaikista rekisterinpitäjän lukuun suoritettavista käsittelytoimista niin että seloste käsittää seuraavat tiedot:

- a) henkilötietojen käsittelijän tai käsittelijöiden ja kunkin rekisterinpitäjän, jonka lukuun henkilötietojen käsittelijä toimii, sekä tietosuojavastaavan yhteystiedot;
- b) kunkin rekisterinpitäjän lukuun suoritettujen käsittelyjen ryhmät;
- c) jos rekisterinpitäjä on nimenomaisesti niin ohjeistanut, mahdolliset tiedot henkilötietojen siirtämisestä yksityiselle osapuolelle, kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle, mukaan lukien tieto siitä, mikä kolmas maa tai kansainvälinen järjestö on kyseessä;
- d) mahdollisuuksien mukaan yleinen kuvaus 91 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista teknisistä ja organisatorisista turvatoimista.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun selosteen on oltava kirjallinen, mukaan lukien sähköisessä muodossa. Rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän on pyydettäessä esitettävä saatavilla olevat selosteet Euroopan tietosuojavaltuutetulle.”

8. Lisätään 88 artiklan 1 kohtaan virke seuraavasti:

”Lokitietojen muuttaminen ei saa olla mahdollista.”

9. Lisätään 88 artiklan 3 kohtaan virke seuraavasti:

”Jos kansallinen toimivaltainen viranomainen tarvitsee 1 kohdassa tarkoitettuja lokitietoja tiettyä tietosuojasääntöjen noudattamiseen liittyvää tutkintaa varten, ne toimitetaan kyseiselle viranomaiselle.”

10. Korvataan 92 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jos tapahtuu henkilötietojen tietoturvaloukkaus, joka todennäköisesti aiheuttaa suuren riskin luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille, rekisterinpitäjän on ilmoitettava siitä ilman aiheetonta viivytystä ja mahdollisuuksien mukaan viimeistään 96 tunnin kuluessa sen ilmitulosta Euroopan tietosuojavaltuutetulle. Jos ilmoitusta ei anneta Euroopan tietosuojavaltuutetulle 96 tunnin kuluessa, ilmoitukseen on liitettävä viivytyksen syyt.”

11. Korvataan 94 artikla seuraavasti:

”94 artikla

Operatiivisten henkilötietojen siirtoa kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille koskevat yleiset periaatteet

1. Rekisterinpitäjä voi siirtää operatiivisia henkilötietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle sovellettavia tietosuojasäännöksiä ja tämän asetuksen muita säännöksiä noudattaen ja ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) siirto on tarpeen rekisterinpitäjän tehtävien suorittamiseksi;
- b) kolmannen maan viranomainen tai kansainvälinen järjestö, jolle operatiiviset henkilötiedot siirretään, on toimivaltainen lainvalvontaa tai rikosoikeutta koskevissa asioissa;
- c) jos jäsenvaltio tai unionin elin tai laitos on siirtänyt siirrettävät operatiiviset henkilötiedot rekisterinpitäjälle tai asettanut ne sen saataville, rekisterinpitäjän on saatava kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta tai unionin elimeltä tai laitokselta siirrolle ennakkolupa sovellettavan lainsäädännön mukaisesti, jollei kyseinen jäsenvaltio tai unionin elin tai laitos ole antanut tällaisille siirroille lupaa yleisesti tai tiettyjen ehtojen täytyttyä;
- d) jos kolmas maa tai kansainvälinen järjestö siirtää operatiiviset henkilötiedot edelleen muuhun kolmanteen maahan tai muulle kansainväliselle järjestölle, rekisterinpitäjä edellyttää, että operatiiviset henkilötiedot siirtävä kolmas maa tai kansainvälinen järjestö saa rekisterinpitäjältä edelleen siirtämislle ennakkoluvan;
- e) Rekisterinpitäjä voi myöntää d alakohdan mukaisen luvan ainoastaan saatuaan tarvittaessa ennakkoluvan jäsenvaltiolta tai unionin elimeltä tai laitokselta, jolta tiedot ovat peräisin, otettuaan asianmukaisesti huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset tekijät, kuten rikoksen vakavuuden, operatiivisten henkilötietojen alkuperäisen siirron tarkoituksen ja henkilötietojen suojan tason siinä kolmannessa maassa tai kansainvälisessä järjestössä, johon tai jolle operatiiviset henkilötiedot siirretään edelleen.

2. Jollei tämän artiklan 1 kohdassa säädetyistä edellytyksistä muuta johdu, rekisterinpitäjä voi siirtää operatiivisia henkilötietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle, jos 94 a, 94 b, 94 c tai 94 d artiklan edellytykset täyttyvät.

3. Vaikuttamatta 94 c artiklaan rekisterinpitäjä voi siirtää operatiivisia henkilötietoja sellaisen Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen osallistuvan maan toimivaltaiselle viranomaiselle, joka on pannut täytäntöön direktiivin (EU) 2016/680 säännökset ja direktiivissä (EU) 2023/977 säädetyt tietojenvaihtoa koskevat säännökset ja soveltaa niitä tehokkaasti.

4. Rekisterinpitäjä voi kiireellisissä tapauksissa siirtää operatiivisia henkilötietoja ilman jäsenvaltion tai unionin elimen tai laitoksen antamaa 1 kohdan c alakohdan mukaista ennakkolupaa. Rekisterinpitäjä menettelee näin ainoastaan, jos operatiivisten henkilötietojen siirto on tarpeen jäsenvaltion tai kolmannen maan yleiseen turvallisuuteen tai jäsenvaltion olennaisiin etuihin kohdistuvan välittömän ja vakavan uhan estämiseksi, eikä ennakkolupaa voida saada ajoissa. Ennakkoluvan antamisesta vastaavalle viranomaiselle on ilmoitettava asiasta viipymättä.

5. Kaikkia tämän luvun kansainvälisiä siirtoja koskevia säännöksiä on sovellettava, jotta varmistetaan, että tällä asetuksella varmistettua luonnollisten henkilöiden henkilötietojen suojan tasoa ei vaaranneta.”

12. Lisätään artikkelit seuraavasti:

”94 a artikla

Siirto tietosuojan riittävyttä koskevan päätöksen perusteella

Rekisterinpitäjä voi siirtää operatiivisia henkilötietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle, jos komissio on [direktiivin \(EU\) 2016/680 36 artiklan](#) mukaisesti päättänyt, että kyseinen kolmas maa, kolmannen maan alue tai vähintään yksi erityinen sektori tai kyseinen kansainvälinen järjestö tarjoaa riittävän tietosuojan tason.

94 b artikla

Siirto asianmukaisia suojatoimia soveltaen

1. Jollei tietosuojan riittävyttä koskevaa päätöstä ole tehty, rekisterinpitäjä voi siirtää operatiivisia henkilötietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle, jos

- a) oikeudellisesti sitovassa välineessä on määrätty asianmukaisista suojatoimista, joilla varmistetaan operatiivisten henkilötietojen suoja;
- b) rekisterinpitäjä on arvioinut kaikkia operatiivisten henkilötietojen siirtoon liittyviä seikkoja ja katsonut, että operatiivisten henkilötietojen suojaamiseksi on olemassa asianmukaiset suojatoimet.

2. Artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen oikeudellisesti sitova väline on:

- a) unionin ja kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä tehty [Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan](#) nojalla kansainvälinen sopimus, jossa määrätään yksityisyydensuojaa, tietosuojaa sekä yksilöiden muiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojaa koskevista asianmukaisista suojatoimista.
- b) Eurojustin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä tehty operatiivisten henkilötietojen vaihtamisen mahdollistava yhteistyösopimus ennen 12 päivää joulukuuta 2019 [päätöksen 2002/187/YOS 26 a artiklan](#) mukaisesti;
- c) henkilötietojen vaihdon mahdollistava yhteistyösopimus, joka on tehty ennen 1 päivää toukokuuta 2017 Europolin ja kyseisen kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä [päätöksen 2009/371/YOS 23 artiklan](#) mukaisesti.

3. Unionin elimet ja laitokset voivat sopia yhteistyöjärjestelyistä 2 kohdassa tarkoitettujen sopimusten täytäntöönpanoa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamiseksi.

4. Rekisterinpitäjän on ilmoitettava Euroopan tietosuojavaltuutetulle 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen siirtojen ryhmät.

5. Kun siirto perustuu 1 kohdan b alakohtaan, se on dokumentoitava ja asiakirjat on asetettava pyynnöstä Euroopan tietosuojavaltuutetun saataville. Asiakirjoihin on sisällyttävä tieto siirron päivämäärästä ja ajankohdasta sekä tiedot vastaanottavasta toimivaltaisesta viranomaisesta, siirron perusteista ja siirretyistä operatiivisista henkilötiedoista.

94 c artikla

Erityistilanteita koskevat poikkeukset

1. Tietosuojan tason riittävyyttä koskevan päätöksen tai 94 b artiklan mukaisten asianmukaisten suojatoimien puuttuessa rekisterinpitäjä voi siirtää operatiivisia henkilötietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle vain sillä edellytyksellä, että siirto on tarpeen

- a) rekisteröidyn tai toisen henkilön elintärkeiden etujen suojaamiseksi;
- b) rekisteröidyn oikeutettujen etujen turvaamiseksi;
- c) jäsenvaltion tai kolmannen maan yleiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja vakavan uhkan ehkäisemiseksi;
- d) yksittäistapauksissa rekisterinpitäjän tehtävien suorittamiseksi, paitsi jos rekisterinpitäjä katsoo, että asianomaisen rekisteröidyn perusoikeudet ja -vapaudet syrjäyttävät yleisen edun siirrossa.

2. Kun siirto perustuu 1 kohtaan, se on dokumentoitava ja asiakirjat on asetettava pyynnöstä Euroopan tietosuojavaltuutetun saataville. Asiakirjoihin on sisällyttävä tieto siirron päivämäärästä ja ajankohdasta sekä tiedot vastaanottavasta toimivaltaisesta viranomaisesta, siirron perusteista ja siirretyistä operatiivisista henkilötiedoista.

94 d artikla

Operatiivisten henkilötietojen siirto kolmansiin maihin sijoittautuneille vastaanottajille

1. Poiketen siitä, mitä 94 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään ja tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten sopimusten soveltamista rajoittamatta, rekisterinpitäjä voi yksittäis- ja erityistapauksissa siirtää operatiivisia henkilötietoja suoraan kolmansiin maihin sijoittautuneille vastaanottajille vain, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) siirto on ehdottoman välttämätöntä sellaisten rekisterinpitäjän tehtävien suorittamiseksi, joita varten se voi käsitellä operatiivisia henkilötietoja;
- b) rekisterinpitäjä katsoo, että asianomaisen rekisteröidyn perusoikeudet ja -vapaudet eivät syrjäytä yleistä etua, jonka perusteella siirto käsiteltävänä olevassa tapauksessa on tarpeen;
- c) rekisterinpitäjä katsoo, että siirto kolmannen maan viranomaiselle on tehoton tai epätarkoituksenmukainen erityisesti siitä syystä, että siirtoa ei voida tehdä hyvissä ajoin;

- d) kolmannen maan toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoitetaan siirrosta ilman aiheutonta viivytystä, ellei tämä ole tehotonta tai epätarkoituksenmukaista;
- e) rekisterinpitäjä ilmoittaa vastaanottajalle, mitä tiettyä tarkoitusta tai tiettyjä tarkoituksia varten tämä saa ainoastaan käsitellä operatiivisia henkilötietoja sillä edellytyksellä, että tällainen käsittely on tarpeellista.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kansainvälinen sopimus on mikä tahansa unionin ja kolmansien maiden välillä voimassa oleva kahden- tai monenvälinen kansainvälinen sopimus rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön alalla.

3. Jos siirto perustuu 1 kohtaan, se on dokumentoitava ja asiakirjat on asetettava Euroopan tietosuojavaltuutetun saataville pyynnöstä, mukaan lukien siirron päivämäärä ja ajankohta sekä tiedot vastaanottavasta toimivaltaisesta viranomaisesta, siirron perusteista ja siirretyistä operatiivisista henkilötiedoista.”

13. Lisätään 95 a artikla seuraavasti:

”95 a artikla

Euroopan tietosuojavaltuutetun harjoittama valvonta

1. Euroopan tietosuojavaltuutetun tehtävänä on seurata sellaisten säännösten, jotka koskevat luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien suojelua, soveltamista ja huolehtia niiden täytäntöönpanosta unionin elimien tai laitosten suorittaman operatiivisten henkilötietojen käsittelyn osalta sekä antaa ohjeita unionin elimille ja laitoksille sekä rekisteröidyille kaikista operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevista seikoista. Tätä varten hänen on suoritettava 2 kohdassa säädetyt tehtävät ja käytettävä 3 kohdassa säädettyjä valtuuksia läheisessä yhteistyössä kansallisten valvontaviranomaisten kanssa.

2. Euroopan tietosuojavaltuutetulla on seuraavat velvollisuudet:

a) vastaanottaa ja tutkia kanteluja sekä ilmoittaa rekisteröidylle niiden käsittelyn tuloksesta kohtuullisen määräajan kuluessa; suorittaa tutkimuksia joko omasta aloitteestaan tai kantelun perusteella sekä ilmoittaa rekisteröidylle niiden tuloksista kohtuullisen määräajan kuluessa;

b) valvoa tämän asetuksen ja muiden sellaisten unionin säädösten soveltamista, jotka liittyvät luonnollisten henkilöiden suojeluun unionin elinten ja laitosten suorittaman operatiivisten henkilötietojen käsittelyn yhteydessä;

c) neuvoa kaikkia unionin elimiä ja laitoksia joko omasta aloitteestaan tai vastauksena lausuntopyyntöön kaikissa operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevista asioissa erityisesti ennen kuin unionin elimet ja laitokset laativat sisäisiä, yksilön perusvapauksien ja -oikeuksien suojaan liittyviä sääntöjä operatiivisten henkilötietojen käsittelyn osalta;

d) pitää rekisteriä hänelle ilmoitetuista uudentyypeisistä käsittelytoimista;

e) suorittaa hänelle ilmoitettuihin käsittelyihin kohdistuva ennakkuuleminen.

3. Tämän asetuksen nojalla Euroopan tietosuojavaltuutettu voi

a) antaa rekisteröidylle neuvontaa heille kuuluvien oikeuksien käyttämisessä;

b) ottaa yhteyttä unionin elimeen tai laitokseen, jos operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä väitetään rikotun ja tehdä tarvittaessa ehdotuksia rikkomisen korjaamiseksi ja rekisteröityjen suojan parantamiseksi;

- c) määrätä toteuttamaan operatiivisia henkilötietoja koskevien tiettyjen oikeuksien käyttöä koskevat pyynnöt, jos tällaiset pyynnöt on eväty rekisteröityjen oikeuksiin sovellettavien sääntöjen vastaisesti;
- d) varoittaa unionin elintä ja laitosta;
- e) määrätä unionin elimen tai laitoksen oikaisemaan, poistamaan tai tuhoamaan henkilötiedot, joita on käsitelty operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten vastaisesti, tai rajoittamaan niihin pääsyä sekä ilmoittamaan näistä toimenpiteistä niille kolmansille osapuolille, joille tällaisia tietoja on luovutettu;
- f) asettaa väliaikaisen tai pysyvän kiellon unionin elimen, tai laitoksen käsittelytoimille, jotka rikkovat operatiivisten henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä;
- g) saattaa asian unionin elimen tai laitoksen ja tarvittaessa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission käsiteltäväksi;
- h) saattaa asian Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa määrättyjen edellytysten mukaisesti;
- i) olla väliintulijana käsiteltäessä Euroopan unionin tuomioistuimessa nostettuja kanteita;
- j) määrätä rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä saattamaan käsittelytoimet tämän asetuksen ja tarvittaessa unionin elimen tai laitoksen perustamissääädöksessä vahvistettujen tietosuojasääntöjen mukaisiksi, tarvittaessa määrättyllä tavalla ja määräajassa;
- k) määrätä, että tiedonsiirrot jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa olevalle vastaanottajalle tai kansainväliselle järjestölle keskeytetään;
- l) määrätä 66 artiklan mukaisen hallinnollisen sakon siinä tapauksessa, että unionin elin tai laitos ei noudata jotakin tämän kohdan c, e, f, j ja k alakohdassa tarkoitettua toimenpiteistä, kunkin yksittäisen tapauksen olosuhteista riippuen.

4. Euroopan tietosuojavaltuutetulla on valtuudet

- a) saada unionin elimeltä ja laitokselta pääsy kaikkiin operatiivisiin henkilötietoihin ja kaikkiin tutkimuksissaan tarvitsemiinsa tietoihin;
- b) päästä kaikkiin tiloihin, joissa unionin elin tai laitos harjoittaa toimintaansa, kun on kohtuullista olettaa, että niissä harjoitetaan tässä luvussa tarkoitettua toimintaa.

5. Euroopan tietosuojavaltuutettu laatii vuosikertomuksen tämän luvun mukaisista rekisterinpitäjiin liittyvistä valvontatoimistaan. Kertomus on osa 60 artiklassa tarkoitettua Euroopan tietosuojavaltuutetun vuosikertomusta.

Euroopan tietosuojavaltuutettu pyytää kansallisia valvontaviranomaisia toimittamaan huomautuksia vuosikertomuksen kyseisestä osasta ennen kuin vuosikertomus hyväksytään. Euroopan tietosuojavaltuutettu ottaa kyseiset huomautukset mahdollisimman hyvin huomioon ja mainitsee ne vuosikertomuksessa.

Toisessa alakohdassa tarkoitettu vuosikertomuksen osa sisältää tilastotietoja kanteluista, tiedusteluista ja tutkinnoista, operatiivisten henkilötietojen siirroista kolmansiin maihin ja kansainvälisille järjestöille, Euroopan tietosuojavaltuutetun ennakkokuulemisista sekä tämän artiklan 3 kohdassa säädettyjen valtuuksien käytöstä.

6. Euroopan tietosuojavaltuutettua, Euroopan tietosuojavaltuutetun sihteeristön virkamiehiä ja muuta henkilöstöä sitoo 95 artiklan mukainen salassapitovelvollisuus.”

2 artikla

Voimaantulo

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Tätä asetusta sovelletaan kuitenkin Euroopan syyttäjänviraston suorittamaan operatiivisten henkilötietojen käsittelyyn [*uuden EPPO-asetuksen soveltamispäivä*] lähtien.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
[...]

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]